

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 11 april 2019

Aantal bijlagen : 1
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : ACM/UIT/521197
Contactpersoon : [vertrouwelijk] | [vertrouwelijk] | 070 [vertrouwelijk]
Onderwerp : ACM/19/035338 Uitvoerbaarheids- en handhavingstoets wetsvoorstel verbod op laagcalorisch gas grootste afnemers

Geachte heer Wiebes,

Op 19 maart jl. ontving de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) bij brief het verzoek een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op het wetsvoorstel tot wijziging van de Gaswet betreffende het verbod op laagcalorisch gas voor de grootste afnemers (hierna: het wetsvoorstel).

De ACM maakt graag van de gelegenheid gebruik om een UHT uit te voeren op het concept wetsvoorstel. De ACM is ervan op de hoogte dat de internetconsultatie van het wetsvoorstel nog plaatsvindt. Dit betekent dat de ACM de uitkomst van de internetconsultatie en uw reactie daarop niet heeft kunnen meenemen in deze UHT. De ACM zal, indien de internetconsultatie daartoe aanleiding geeft, de UHT aanvullen. De ACM zal uw ministerie hiervan vooraf in kennis stellen.

In deze brief vindt u de resultaten van het onderzoek van de ACM naar de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het wetsvoorstel. Met inachtneming van het voorgaande, komt de ACM tot de conclusie dat het wetsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar is, indien rekening wordt gehouden met het in deze brief genoemde risico.

Aanleiding en doelstelling wijziging

Het wetsvoorstel wijzigt de Gaswet en beoogt de realisatie van vraagreductie van laagcalorisch gas van Nederlands grootste afnemers. Daarmee draagt het voorstel bij aan het minimaliseren van de gaswinning uit het Groningenveld. Het wetsvoorstel voorziet in een verbod voor de grootste afnemers van laagcalorisch gas om per 1 oktober 2022 nog laagcalorisch gas te onttrekken. Daarnaast voorziet het voorstel in een bevoegdheid voor de Minister om onder bepaalde omstandigheden een (tijdelijke) ontheffing te verlenen van dit verbod. Voorts voorziet het wetsvoorstel in een nieuwe wettelijke taak voor de landelijke netbeheerder gas om de aansluiting van de grootste afnemers, indien zij overgaan op hoogcalorisch gas, om te schakelen naar het deel van het landelijk gastransportnet via welke hoogcalorisch gas wordt getransporteerd. Het toezicht waarmee de ACM is belast zal met het wetsvoorstel ook betrekking hebben op de naleving van het verbod op onttrekking van laagcalorisch gas voor de grootste afnemers, op de naleving van aan

een ontheffing verbonden voorschriften en op de omschakeltaak van de landelijke netbeheerder gas, Gasunie Transport Services (GTS).

Resultaten onderzoek ACM

De ACM heeft de voorgenomen wijziging onderzocht op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Uit dit onderzoek is het volgende naar voren gekomen.

Artikel II

Artikel II regelt dat bij de vaststelling van de tarieven voor GTS ook de kosten worden meegenomen die GTS heeft gemaakt vóór inwerkingtreding van het in artikel I, onderdeel D, opgenomen artikel 10g, ter voorbereiding op en uitvoering van de in dat artikel opgenomen taak.

De ACM is zich bewust van de bijzondere situatie waarin u een snelle afbouw van het gebruik van laagcalorisch gas wilt realiseren, namelijk vanwege grote zorgen om de veiligheid en veiligheidsbeleving in Groningen in combinatie met de leveringszekerheid van gas. Tegen deze achtergrond begrijpt de ACM de (maatschappelijke) wens om de ombouw van de grootste afnemers van laagcalorisch gas zo snel mogelijk te realiseren. Zo ook uw keus om van GTS nu al te verlangen dat zij voorbereidingen voor omschakeling van afnemers treft, vooruitlopend op de wettelijke basis voor de uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak. In het verlengde daarvan wilt u ook regelen dat GTS de kosten die direct en onlosmakelijk met de voorbereiding op en uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak verbonden zijn ook vergoed krijgt. De ACM wijst er evenwel op dat op het moment dat deze kosten worden gemaakt, de betreffende taak nog niet wettelijk aan GTS was toegekend. Het vergoeden van deze kosten lijkt zich dan ook slecht te verhouden met artikel 10Aa waarin is bepaald dat de netbeheerder geen andere werkzaamheden mag verrichten dan die nodig zijn voor een goede uitvoering van de bij of krachtens de wet aan hem toegekende taken. Het betrekken van deze kosten bij het vaststellen van de tarieven in het tarievenbesluit GTS, zal het desbetreffende tarievenbesluit dan ook juridisch kwetsbaar maken. Gelet op het voorgaande adviseert de ACM om dit punt te betrekken bij de verdere vormgeving van het wetsvoorstel.

In de bijlage is nog een aantal punten opgenomen waarvoor de ACM uw aandacht vraagt.

Conclusie

De ACM komt tot de conclusie dat het wetsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar is, indien en voor zover rekening wordt gehouden met de in deze brief genoemde kwetsbaarheid.

Uitvoerings- en handhavingslasten

In het wetsvoorstel krijgt de ACM nieuwe taken. De ACM zal toezicht moeten houden op de uitvoering van de omschakeltaak door GTS, op de naleving van het verbod op onttrekking van laagcalorisch gas voor de grootste afnemers en op de naleving van aan een ontheffing verbonden voorschriften.

Wat betreft het toezicht op de uitvoering van de omschakeltaak door GTS voorziet de ACM beperkt extra werk ten opzichte van het toezicht dat de ACM nu al houdt op de uitvoering van de huidige wettelijke taken door GTS. De ACM verwacht dat de aanpassing van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b als gevolg van dit wetsvoorstel tot beperkte incidentele uitvoeringslasten zal leiden.

Toezicht op naleving van het verbod en van aan een ontheffing verbonden voorschrift speelt op zijn vroegst vanaf 1 oktober 2022 wanneer het verbod ingaat. Omdat de ACM de voor het toezicht relevante informatie direct van GTS zal ontvangen en aanvullend direct bij GTS kan opvragen, acht de ACM de toezichtslast hiervoor beperkt. Indien de ACM handhavend zal moeten optreden kan

zich dit maximaal richten tot, voor zover nu bekend, negen afnemers. Tegelijkertijd dient te worden opgemerkt dat, indien de ACM handhavend moet optreden, de uitvoeringslasten stijgen aangezien dit vaak arbeidsintensieve trajecten (kunnen) zijn. De ACM gaat er nu vanuit dat de huidige capaciteit voldoende zal zijn om deze handhavingstaak uit te voeren. Als later blijkt dat voor deze handhaving de beschikbare capaciteit onvoldoende is, dan zal de ACM daarover met u in gesprek gaan.

Naar verwachting zal het wetsvoorstel, indien de hiervoor genoemde zorgpunten voldoende worden geadresseerd, geen structurele extra financiële en personele gevolgen hebben voor de ACM.
Slotopmerkingen

De ACM is graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief. U kunt hiervoor contact opnemen met [vertrouwelijk], bereikbaar onder telefoonnummer (070) [vertrouwelijk]. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk ACM/UIT/509039. Ten slotte verneemt de ACM graag wanneer u deze brief zult publiceren.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Bijlage I

Artikel 10k, derde lid.

Op grond van artikel 10k, derde lid is GTS verplicht om de ACM te informeren over welke afnemers in het gasjaar 2017/2018 en het gasjaar 2018/2019 via hun aansluiting meer dan 100 miljoen m³ (n) laagcalorisch gas hebben onttrokken. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat het voor de ACM van belang wordt geacht om deze informatie te hebben gelet op het toezicht dat de ACM houdt op het verbod als bedoeld in artikel 10f, eerste lid. Overtreding van artikel 10k, derde lid, is echter niet beboetbaar gesteld. In het kader van een 'stok achter de deur' geeft de ACM in overweging dat het goed kan zijn om overtreding van artikel 10k, derde lid, te kunnen beboeten. Omdat het gaat om een administratieve verplichting zou gekozen kunnen worden voor een lichte boete door in artikel 60ad, eerste lid, onder b, een verwijzing op te nemen naar artikel 10k, derde lid. .

Artikel 60ad.

Zowel onderdeel a als onderdeel b van artikel 60ad wordt gewijzigd. De ACM merkt op dat in de formulering geen rekening mee is gehouden dat het gaat om onderdelen van het eerste lid van artikel 60ad.